

[Carl Petersen.]

Tidsrum. Han udleder af disse Tal, at det er gaaet for langsomt. I Dag er Interessen blandt Landmændene for Mekanisering dog i kraftig Stigning, saa vidt jeg kan skønne, men nu kniber det til Gængæld med at skaffe Maskinerne. Problemet maa imidlertid løses trods disse Vanskeligheder, for det er nødvendigt, det bliver løst; det er nødvendigt, at alle Kræfter sættes ind paa at fremskaffe brugbare Maskiner til rimelige Priser og tilpasset danske Landbrugsforhold, men specielt Prisspørgsmaalet er det vigtigt i denne Forbindelse at have sin Opmærksomhed henvendt paa, hvis denne efter min Mening sunde Udvikling ikke skal paaføre Landbruget unødvendige Udgifter.

Jeg skal ikke nægte, at jeg blev overrasket, da Direktør Frederik Nielsen, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, paa Andelskongressen i Maj i Aar oplyste, hvilke Fordyrelser den private kartelbündne Maskinimport betyder for disse Producenter, i denne Forbindelse for Landmændene. Han oplyste, at i 1939 var Importprisen for en Slaamaskine ca. 350 Kr., medens den blev solgt til Forbrugeren for 650 Kr., og for større Maskiner som Tærskværker, Selvbindere o. s. v. faldt ca. 60 pCt. af Udsalgsprisen paa Indkøbsprisen, medens Importør og Forhandler beregnede sig hver 20 pCt., det bliver altsaa de 100 pCt. i alt. Hvis disse Priser staa fast, som Direktøren gav Udtryk for, er det et Omraade, hvor der maa findes nye Veje, og jeg skal meget stærkt henstille til den højtærede Handelsminister, at der gøres alt, hvad der er muligt, for at lette Forholdene, saaledes at Andelselskaberne nu faar alle de nødvendige Importbevillinger, og hvad der ellers skal til for at faa gennemført selvstændig Import af Maskiner, saaledes at vi kan bryde med det stærke Monopol, der, saa vidt man kan skønne, i høj Grad har udnyttet det danske Landbrug.

Spørgsmaalet om Landbrugets Rationalisering er dog naturligvis ikke kun et Spørgsmaal om Mekanisering. En Forbedring af Fodringsmetoden eller maaske snarere en Gennemførelse af de mest rationelle Fodringsnormer for samtlige Brug vil kunne billiggøre Produktionen med talrige Millioner Kroner, derom er jeg forvissat. Vanskeligheden er her utvivlsomt først og fremmest den mangelfulde Uddannelse, som talrige Landbrugere, ikke mindst paa de mindre Brug, maa lide under, og Husmandsforeningernes gamle Krav om en forbedret Uddannelse baade af de selvstændige Landbrugere og af Landbrugets Medhjælpere maa

staa i Spidsen ved den kommende Rationalisering af Landbruget.

Der kunde nævnes mange andre Eksempler paa Omraader, hvor en rationel Landbrugspolitik kunde sættes ind, men lad det være nok med det, jeg har nævnt, og lad mig nøjes med at fastslaa, at efter min Opfattelse er det ad disse Veje, at Udviklingen i Fremtiden maa ledes, hvis dansk Landbrug fortsat skal opretholde sit høje Staa og kunne klare sig i Konkurrencen.

Der er en Side ved hele dette Forslag, som jeg hidtil ikke har omtalt, men som sikkert har den største Betydning, ikke alene for Bybefolkningen, men ogsaa for Landmændene, nemlig Forslagets Virkninger paa den fremtidige Prisudvikling. Ikke mindst Husmændene har en meget, meget stor Forbrugerinteresse i, at Prisniveauet holdes saa lavt som muligt.

Først vil jeg dog i denne Forbindelse give Udtryk for en vis Frygt for, at de Eksportpriser, det er lykkedes at opnaa, ikke mindst paa visse af de sekundære Markeder, har den Skyggeside, at de Importvarer, som Danmark til Gængæld skal købe i de paagældende Lande, stiger i samme Forhold eller mere. Hvis dette er Tilfældet, vil den Begejstring med de opnaaede Resultater, jeg allerede har givet Udtryk for, i nogen Grad være reduceret.

Naturligvis er det vigtigt, at vi faar mest muligt for vore Eksportvarer, men det er lige saa vigtigt, at vi kan købe Importvarerne billigst muligt, for hvis de høje Priser paa vore Eksportvarer kan resultere i dyrere Importvarer, saa er Fordelen meget begrænset. Desværre er det vist i adskillige Tilfælde saaledes, at i Virkeligheden betales de høje Eksportpriser, som man nu er saa glad for, af de danske Forbrugere gennem forhøjede Priser paa importerede Varer.

Det er imidlertid ikke blot stigende Importpriser, der kan ventes at komme til at betyde en Fare for det danske Prisniveau fremover. Jeg frygter, at dette Forslags Virkninger bliver en Løftestang for en ny Prishævning paa en hel Række Omraader. Jeg kunde saamænd godt ved denne Lejlighed omtrent ordret sige, hvorledes Sukkerroedyrkerne ved den næste Forhandling om Roeprisen vil motivere, at en Forhøjelse af Sukkerroepriisen er nødvendig, fordi Smørproduktionen nu betaler mere for de højprocentede Roer til Opfodring, og der vil sikkert ogsaa blive gjort visse Beregninger over, hvor meget Svinene kan betale for Roerne til en Flæskepris paa 3 Kr. plus Slagterioverskud, hvorledes Kornpriserne vil stige til Skade for det mindre Landbrug,